

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. MARII KONOPNICKIEJ W KATOWICACH

1. Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego jest zgodny z postanowieniami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania, stanowi jego uszczegółowienie i uzupełnienie o elementy specyficzne dla tego przedmiotu.

2. Ocenianie na lekcjach języka polskiego ma na celu określenie, w jakim stopniu uczeń:

- przyswoił określony zasób wiadomości z zakresu podstawy programowej,
- zdobył umiejętność wykorzystania posiadanych wiadomości do analizowania i interpretowania tekstów kultury oraz tworzenia udanych tekstów własnych,
- jest obyty w kulturze i potrafi funkcjonalnie wykorzystać tę wiedzę,
- jest zaangażowany w proces lekcyjny,
- pracuje rzetelnie i systematycznie nad doskonaleniem swoich umiejętności.

3. Metody kontroli wyników nauczania na lekcjach języka polskiego:

a) wagi 1:

- sprawdziany wiadomości,
- sprawdziany z wiedzy o lekturze obowiązkowej (oznaczonej * w podstawie programowej),
- wypracowania klasowe,
- testy czytania ze zrozumieniem,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania klasowego,
- badania wyników nauczania,
- matury próbne.

b) wagi 0,5:

- wypracowania domowe,
- kartkówki,
- kartkówki z wiedzy o lekturze obowiązkowej (nieoznaczonej * w podstawie programowej),
- dyktanda,
- odpowiedzi ustne,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania domowego,
- recytacje,
- praca domowa innego rodzaju, np. ćwiczenia gramatyczne,

Brak pracy domowej, wypracowania domowego lub konspektu jest równoważny z otrzymaniem 0%.

4. Formy aktywności uczniowskiej wymagane podczas lekcji języka polskiego:

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- sporządzanie notatek bieżących podczas lekcji,
- posiadanie podręcznika przedmiotowego,
- posiadanie tekstu aktualnie omawianej lektury,
- wykonywanie ćwiczeń różnego typu (w podręczniku, w zeszycie przedmiotowym, na arkuszach pracy, ustnie).

Brak w/w aktywności podlega ocenie wagi 0,5 w formie ustalonej przez nauczyciela (np. odpowiedź ustna z niewykonanego zadania, jednorazowa ocena podsumowująca semestralną aktywność ucznia, ocena będąca wypadkową uzyskanych w ciągu całego semestru „plusów” i/lub „minusów” z aktywności).

5. Kryteria oceniania prac pisemnych i wypowiedzi ustnych:

a) kryteria oceny wypracowań typu maturalnego na poziomie podstawowym:

Kryteria oceny rozprawki

Kryteria oceny rozprawki

A	Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	B	Uzasadnienie stanowiska	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
6	Stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu	18 12	Uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione Uzasadnienie trafne i szerokie	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
3	Stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu	8 4	Uzasadnienie trafne, ale wąskie Uzasadnienie częściowe	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
0	Stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska	0	Brak uzasadnienia stanowiska	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A	Koncepcja interpretacyjna	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne	15	Uzasadnienie trafne i pogłębione	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
6	Koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne	10	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
3	Koncepcja częściowo sprzeczna z utworem	5	Uzasadnienie częściowo trafne												
0	Brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem	0	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

b) kryteria oceny wypracowań typu maturalnego na poziomie rozszerzonym:

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej

A	Określenie problemu	B	Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Określenie problemu zgodne z tekstem i pełne	9	Stanowisko adekwatne do tekstu i pełne	2	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	4	Brak błędów lub nieliczne błędy nierzające	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierzające
6	Określenie problemu zgodne z tekstem, ale niepełne	6	Stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne			3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczące zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	2	Liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rażące
3	Określenie problemu częściowo zgodne z tekstem	3	Stanowisko częściowo adekwatne do tekstu												
0	Brak określenia problemu lub problem niezgodny z tekstem	0	Brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu			0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Kryteria oceny interpretacji porównawczej

Kryteria oceny interpretacji porównawczej

A	Koncepcja porównywania utworów	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
6	Koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna	12	Uzasadnienie trafne, pogłębione	2	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	4	Brak błędów lub nieliczne błędy nierzające	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierzające
4	Koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna	8	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione							2	Styl częściowo stosowny	2	Liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rażące
2	Koncepcja częściowo sprzeczna z utworami	4	Uzasadnienie częściowo trafne			3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności						
0	Koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji	0	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą	0	Jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

c) kryteria oceny wypracowań, które nie mają maturalnego charakteru:

ustala nauczyciel stosownie do ich specyfiki. Podaje je do wiadomości uczniów w momencie zadawania pracy.

d) kryteria oceny testu czytania ze zrozumieniem:

sprawdzany jest zgodnie z opracowanymi modelami spełniającymi wymogi egzaminu maturalnego. Punkty przelicza się na wynik procentowy.

e) kryteria oceniania sprawdzianu wiadomości:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

f) kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- uczeń otrzymuje 0% do 40%, jeśli odmawia udzielenia odpowiedzi lub udziela błędnych odpowiedzi, jego wypowiedź świadczy o nieznajomości lektury, o nieprzygotowaniu bądź nikłym opanowaniu omówionego materiału;
- uczeń otrzymuje od 41% do 50%, jeśli ogranicza się do poprawnego odtwarzania podstawowych informacji, sądów i opinii, streszcza treść utworów zamiast je interpretować, popełnia drugorzędne błędy rzeczowe, spłyca omawiany problem, tylko częściowo rozumie pytanie, co powoduje, że jego wypowiedź w nawiązuje do niego w małym stopniu, potrzebuje pomocy nauczyciela w porządkowaniu wypowiedzi i formułowaniu wniosków, posługuje się ubogim słownictwem, popełnia liczne błędy językowe, ale zachowuje komunikatywność wypowiedzi;
- uczeń otrzymuje od 51% do 70%, gdy omawia temat w sposób płytki, odtwórczy, ale poprawny, zgodny z analizowanym zagadnieniem, wyciąga podstawowe wnioski; przywołuje podstawowe argumenty, odtwarza znane opinie i sądy; próbuje przywoływać konteksty; podejmuje próbę obrony własnego stanowiska, próbuje uczestniczyć w dyskusji; stara się porządkować wypowiedź i panować nad czasem; mówi językiem komunikatywnym, ale często schematycznym, szablonowym,

popęlnia nieliczne błędy językowe;

- uczeń otrzymuje od 71% do 89%, gdy zna, rozumie i poprawnie realizuje omawiany temat, poprawnie interpretuje teksty kultury, przywołuje podstawowe konteksty, formułuje własne stanowisko, zna sądy i opinie innych, analizuje, dokonuje uogólnienia, syntetyzuje, broni własnego stanowiska, uczestniczy w rozmowie, próbuje dostosować stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania i sytuacji, posługuje się komunikatywnym, poprawnym, ale niezbyt oryginalnym stylem;
- uczeń otrzymuje od 90% do 100%, gdy realizuje temat w sposób wszechstronny i przenikliwy, przywołuje właściwe konteksty, materiał pomocniczy; poprawnie interpretuje teksty, wyciąga trafne wnioski, uogólnia, syntetyzuje, stosuje właściwą i bogatą argumentację, dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania, jego wypowiedzi są logiczne, uporządkowane, przejrzyste (wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia oraz wynikający z przemyślanej argumentacji wyrazisty wniosek), swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie, broni własnego stanowiska, odwołując się do argumentów, posługuje się bogatym słownictwem, przestrzega zasad językowej poprawności, funkcjonalnie dobiera środki i formy językowej ustnej wypowiedzi.

f) kryteria oceniania kartkówek:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

g) kryteria oceny dyktanda:

- **100%** otrzymuje uczeń, który nie popełnił błędu,
- **90%** - który popełnił 2 błędy drugorzędne;
- **85%** - który popełnił 1 błąd kardynalny;
- **70%** - 2 błędy kardynalne;
- **50%** - 3 błędy kardynalne;
- uczeń, który popełni w zapisie 4 lub więcej błędów kardynalnych otrzyma **od 40 do 0%** stosownie do ilości i wagi popełnionych błędów.

Trzy błędy drugorzędne odpowiadają 1 błędowi kardynalnemu, 5 błędów interpunkcyjnych jest równoważne jednemu błędowi kardynalnemu.

h) kryteria oceny recytacji:

w ocenie recytacji uwzględnia się: dykcję, opanowanie pamięciowe tekstu, dobór tekstu (dostosowanie do umiejętności, predyspozycji, osobowości recytującego; wartość merytoryczna tekstu, atrakcyjność, oryginalność wyboru), interpretację, wrażenie ogólne.

Uczniowie z wadami wymowy lub słuchu traktowani są indywidualnie.

Uczeń ma możliwość uzyskania wyniku powyżej 100%, jeśli:

- rozwiązuje dodatkowe zadania wykraczające poza materiał programowy,
- formułuje i rozwiązuje zadania problemowe,
- wykazuje się samodzielną, wnikliwą interpretacją materiału rzeczowego, także spoza materiału szkolnego,
- stosuje właściwą i zhierarchizowaną argumentację, potrafi selekcjonować materiał rzeczowy,
- formułuje sądy i opinie wartościujące,
- uogólnia, syntetyzuje, formułuje wnioski,
- jego wypowiedź jest logicznie uporządkowana, zgodna z autorskim zamierzeniem,
- świadomie i funkcjonalnie dobiera formę i styl wypowiedzi; mówi/pisze językiem erudycyjnym, żywym; przestrzega zasad kultury i etyki językowej.

5. Aktywność ucznia jest oceniana pod koniec każdego semestru przez przyznanie

dodatkowych od 0 do 5 punktów procentowych.

Przez aktywność rozumie się:

- a) zaangażowanie i twórczy udział w lekcji
- b) przygotowanie referatu, materiałów pomocniczych
- c) udział w konkursach polonistycznych lub związanych z pokrewnymi dziedzinami wiedzy,
- d) udział w odbiorze kultury

Liczba przyznanych punktów jest wypadkową uzyskanych w ciągu całego semestru „plusów” i „minusów” (wg przelicznika ustalonego przez nauczyciela).

6. Ocenę końcoworoczną wyznacza się jako średnią arytmetyczną procentowego wyniku semestralnego oraz analogicznie ustalonego wyniku z ocen częściowych uzyskanych w drugim semestrze z uwzględnieniem wagi ocen oraz przyrostu wiedzy ucznia. To znaczy, że uczeń, którego średni wynik w I semestrze wynosi 41%, a w drugim 59%, ze średniej arytmetycznej uzyskuje 50%, powinien otrzymać ocenę dopuszczającą. Ze względu jednak na znaczny postęp może otrzymać ocenę dostateczną.

7. Wgląd do poprawionych prac:

Uczeń ma prawo wglądu do ocenionych przez nauczyciela prac w czasie lekcji, na której sprawdzone prace są omawiane. Rodzice ucznia mogą obejrzeć sprawdzone prace dziecka tylko w obecności nauczyciela, który je sprawdzał. Prace nie są oddawane do domu.

8. Poprawa ocen:

Uczeń ma prawo poprawić jeden raz każdy sprawdzian wiadomości, kartkówkę i odpowiedź ustną.

Poprawa odbywa się podczas konsultacji w ciągu 2 tygodni od dnia, w którym uczeń otrzymał wynik sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć późniejszy termin poprawy lub ze względu na dużą liczbę uczniów przystępujących do poprawy - wskazać lekcję, na której będzie miała miejsce poprawa (pozostała część klasy wykonuje wtedy ćwiczenia doskonalące posiadane umiejętności). Przystąpienie do poprawy jest dobrowolne i skutkuje każdorazowo uzyskaniem dodatkowego wyniku.

Sprawdzianów umiejętności, czyli wypracowań, testów czytania ze zrozumieniem, dyktand, konspektów, badania wyników nauczania, próbnych matur **nie można poprawiać**.

9. Uzupełnienie braków po usprawiedliwionej nieobecności:

Uczeń, który nie pisał sprawdzianu klasowego z powodu usprawiedliwionej nieobecności ma obowiązek zgłosić się do nauczyciela na pierwszej lekcji po ustaniu nieobecności celem ustalenia terminu uzupełnienia braku.

10. Sprawdziany klasowe w zależności od ich specyfiki nauczyciel winien sprawdzić nie później niż w ciągu dwóch lub trzech tygodni od dnia ich przeprowadzenia.